

JAZYK A IDEOLOGIE

Propaganda

z latiny: *propagare* = rozmnožovat, vštěpovat – z oblasti zahradnictví

- prostředky propagování:
 - o mnohonásobné opakování: Joseph Goebbels (1897-1945): „*Tisíckrát opakovaná lež se stává pravdou.*“
 - o zjednodušení: lehce zapamatovatelná hesla a obrazy, jednostranná argumentace
 - o shoda s běžnými názory adresáta – využití stereotypů v myšlení a předsudků
 - o stranící selekce informací
 - o komentář místo informace

Novořeč, angl. newspeak

George Orwell (1903-1950) v románu 1984

Znaky:

1. vysoký výskyt hodnotících výrazů.
Oldthinkers unbellyfeel Angsoc.
2. změna významu slov, eufemismy
joycamp (*joy* – radost, *camp* – tábor) = tábor nucených prací.
Mírmini (zkratka, Ministerstvo míru) = Ministerstvo války
z nacistické propagandy: koncentrační tábor, konečné řešení židovské otázky (= genocida).
3. Cílem je ničit slova, a tím znemožnit myšlení.

Literatura: Krzysztof Szymanek: Umění argumentace. Terminologický slovník. Olomouc 2003.
V. Klemperer, E. Lotko (viz doporučenou lit.)